MHRS Yazılımında Rayiç Bedel

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	17.11.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/1980	2025/6768	FSEK 68, HMK 370

ÖZET

Tescilli çağrı merkezi yazılımı kaynak kodlarıyla teslim edilip MHRS hizmetinde 6 sunucuda kullanılmış, bedeli ödenmemiştir. Taraflarca kabul edilmeyen fatura bedeli yerine rayiç bedele hükmedilmesi, rızaya dayalı kullanım nedeniyle tecavüzün önlenmesi talebinin reddi onanmıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/mhrs-yazilimi-haksiz-kullanim-rayic-bedel-2025-6768/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/1980 E. , 2025/6768 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :İstanbul Bölge Adliye Mahkeme 44. Hukuk Dairesi

SAYISI :2024/1811 Esas, 2025/295 Karar

HÜKÜM :Yeniden esas hakkında kurulan hüküm ile kısmen kabul

İLK DERECE MAHKEMESİ :İstanbul Anadolu 1. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi

SAYISI :2023/224 E., 2024/222 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; taraflar arasındaki anlaşma gereğince davacı şirketin geliştirdiği ve çağrı merkezlerinin bilgisayar yazılımı olarak alt yapısını oluşturan ... sistemini Mart 2017 tarihi itibariyle sorunsuz çalışacak şekilde davalı şirketin bilgisayarlarına yüklendiğini, davalının bu sistemi aktif olarak kullanıp ticari kazanç sağlamasına rağmen satın alma işlemini gerçekleştirmediğini, geliştirilen ... sisteminin Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğünde müvekkili adına tescilli olup, telif haklarının kendisine ait olduğunu, Sağlık Bakanlığının kullandığı MHRS hizmetini, davacıya ait ... sistemi üzerinden davalı şirketin sağladığını, davalıya gönderilen 21.07.2017 tarihli noter ihtarnamesine verilen cevapta programın kullanılmadığının beyan edildiğini, şirket yetkilisi ve programın yazılımcısı olan ... ile davalı şirket yetkili ve çalışanları arasında dava konusu programın kurulumuna ilişkin birçok e-mail yazışması bulunduğunu, bu sebeplerle davalı şirketin dava konusu programı haksız kullanımı nedeniyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla haksız kullanıma karşılık belirsiz alacak olarak açtıkları davada, 200.000,00 TL tazminatın davalıdan tahsiline, haksız kullanımın durdurulmasına karar verilmesini talep etmiş, 08.04.2019 tarihli bedel artırım dilekçesi ile taleplerini 1.750.000,00 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile taraflar arasındaki yazışmalar sırasında programın davalı tarafa ait bilgisayara yüklendiği ve programın geliştirilmesi sürecinde zaman zaman iyileştirmelerin davalı bilgisayarlarında yapıldığı, bu haliyle programın ve kodlarının teslim davalıya teslim edildiğinin sabit olduğu, taraflar arasındaki mail yazışmalarında ve Aralık 2016 tarihli faturada sözleşme bedelinin 123.900,00 TL olarak belirlenerek bu bedel yönünden davacı tarafça irsaliyeli fatura düzenlendiği gerekçesi ile davanın kısmen kabulüne, 123.900,00 TL alacağının davalıdan alınarak davacıya ödenmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine, 11.07.2017 tarihli devir belgesine göre davacının davalının kullanımlarının durdurulmasını isteme hakkının bulunmaması nedeni ile buna ilişkin talebin reddine karar verilmiş, hüküm, taraf vekillerince istinaf edilmiştir.

IV. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, davalı vekilinin istinaf başvurusunun reddine, davacı vekilinin istinaf itirazlarının incelenmesinde ise; davalının, taraflar arasındaki bilgisayar yazılım programına ilişkin hakların devri anlaşmasını ikrar etmek sureti ile ispat yükünü üzerine aldığı, bu durumda tam olarak kurulum olmadığı, borç doğmadığı, sözleşme bedelinin 30.000,00 TL olduğu yönündeki beyanların bağlantılı bileşik ikrar mahiyetinde olduğu, ikrarın yazılı belgenin aksine delil oluşturduğu, bağlantılı bileşik ikrarın bölünebileceği bu nedenle dava konusu programın kullanım bedelinin devri için 30.000,00 TL bedel için anlaşma yapıldığının, anlaşma bedelinin ödendiği ya da borç bulunmadığı savunmasında ispat yükünün davalıda olduğu, ticaret şirketi olan davalının 30.000,00 TL üzerinden anlaşma yapıldığına dair sözleşme ve ödemeye ilişkin yazılı delil ibraz etmediği hususları birlikte dikkate alındığında söz konusu devir

belgesinin taahhüt ve taslak anlaşma mahiyetinde olduğu, devir için bir satın alma sözleşmesi düzenlenmediği, ancak davacı adına tescil edilen ... programı ile davalı şirketin bilgisayarlarında tespit edilen ... programının dosya diziminin birebir aynı olduğu, tam entegrasyonunun sağlandığı ve ... programını toplam 6 (altı) ayrı sunucu üzerinde kurulu olarak 3500 port (kanal) sayısı ile aktif olarak kullandığının bilirkişi raporuyla tespit edildiği, hizmet verdiği kullanımın rızaya dayalı olduğu, kullanım hakkının taahhütname içeriği gereği davacının işi tamamlayarak davalıya devrettiği halde bedelinin ödenmediği, İlk Derece Mahkemesince bir yandan kaynak kodları ile işin eksiksiz teslimi kabul edilmişken raporun aksine lisans/kiralama bedeli üzerinden rayiç değer belirlenmesinin çelişki oluşturduğu, ayrıca, mail yazışmalarında davacı ve davalı taraf arasında Aralık 2016-Mart 2017 tarihleri arasında

dava konusu projenin geliştirilmesi konusunda çalışmanın devam ettiğini gösteren yazışmalar olduğu, fatura tarihinden sonra da program üzerinde çalışmanın devam ettiği, aynı şekilde davalı vekilince sözleşme serbestisi gereğince taraflar arasında fatura düzenlenmediğinin beyan edilmiş olmasına karşın bilirkişi raporlarında belirlenen rayiç değerin çok altında bedel içeren ve taraflarca kabul edilmeyen fatura bedelinin hükme esas alınmasının hatalı olduğu, dolayısıyla bilirkişi raporu ile tespit edilen dava tarihindeki rayiç bedelinin hüküm altına alınması gerektiği gerekçesiyle İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, yeniden hüküm kurulmasına, davanın ıslah edilmiş haliyle kısmen kabulüne, 1.750.000,00 TL rayiç bedelin, 200.000,00 TL için 03.08.2017 temerrüt tarihinden, kalan miktar için 08.04.2019 ıslah tarihinden itibaren ticari avans faiziyle birlikte davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine, tecavüzün önlenmesi, kaldırılması talebinin reddine karar verilmiş, hüküm, davalı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, davacının eser sahibi olduğu bilgisayar programının davalı tarafça haksız kullanıldığı iddiasına dayalı tecavüzün önlenmesi ve telif tazminatı istemlerine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 355. vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi aynı Kanun'un 369/1 hükmü ve 371. maddesinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre usul ve yasaya uygun Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine, 17.11.2025 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.